

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Факультет іноземної та слов'янської філології

Кафедра української мови і літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ МОВИ

Освітня програма «Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)»

Спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова і література)

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “_” ____ 2019 р.

Суми 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Теорія мови
Викладач (-і)	Беценко Т. П.
Контактний телефон викладача	+380 67 77 15 506
Е-mail викладача	tpb2016@ukr.net
Формат дисципліни	Очна й заочна форми навчання
Обсяг дисципліни	4 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Раз на тиждень відповідно до графіка консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Теорія мови – конститутивний компонент сучасного освітнього національного процесу й модернізації навчання (зокрема в регіональній мовній ситуації в умовах українсько-російського порубіжжя), ґрунт для подальшого розвитку української наукової традиції, вітчизняної лінгвістики. Мова - один із найвизначніших божественно-людських витворів, універсальне надбання людства й універсальна реальність суспільного існування. Проблеми сутності мови, її функцій, структури і розвитку є дуже важливими, оскільки мова є необхідною умовою мислення, існування й поступу суспільства. Через пізнання мови пролягає шлях до пізнання людини.</p> <p>Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Теорія мови» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова та література). Додаткова спеціалізація 014.02 Мова і література (англійська / німецька).</p> <p>Предметом теоретичного мовознавства є мова як притаманний тільки людині засіб спілкування й окремі конкретні мови в їх реальному функціонуванні, у статиці й динаміці, в їх теперішньому й минулому, в усіх їх взаємозв'язках та взаємодії з іншими соціальними феноменами (суспільством, свідомістю, культурою тощо).</p> <p>Мета вивчення навчальної дисципліни – поглиблення теоретичного і професійного рівнів як майбутнього дослідника мови, так і майбутнього вчителя; сприяння формуванню загальних і фахових компетентностей майбутніх викладачів української мови і літератури, вчителів англійської мови для успішного здійснення професійної діяльності та проведення наукового дослідження.</p> <p>Головне завдання навчальної дисципліни – розширення загальнолінгвістичної підготовки словесника, а також поглиблене вивчення проблем, які не могли бути висвітлені в попередніх курсах, ознайомлення з основними напрямками, ідеями і проблемами сучасного мовознавства, озброєння майбутнього спеціаліста методами наукового дослідження мови; формування в студентів високого рівня культури мислення, мовлення та комунікації, культури здійснення наукових досліджень; виховання свідомого громадянина, патріота України, всебічно розвинену, креативну особистість.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета вивчення навчальної дисципліни – формування особистості вчителя (викладача) з креативним мисленням, науковим світоглядом, лінгвістичним чуттям, широкою фаховою ерудицією; сприяння формуванню загальних і фахових компетентностей майбутніх викладачів української мови і літератури, вчителів англійської мови для успішного здійснення професійної діяльності та проведення наукових досліджень. Завдання навчальної дисципліни – розширення загальнолінгвістичної підготовки словесника, а також поглиблене вивчення проблем, які не могли бути висвітлені в попередніх курсах, ознайомлення з основними напрямками, ідеями і проблемами сучасного мовознавства, озброєння майбутнього спеціаліста методами наукового дослідження мови; формування в студентів високого рівня культури мислення, мовлення та комунікації, культури здійснення наукових досліджень; виховання</p>	

свідомого громадянина, патріота України, всебічно розвинену, креативну особистість.

Мета курсу теоретичного (загального) мовознавства – поглиблення теоретичного і професійного рівнів як майбутнього дослідника мови, так і майбутнього вчителя;

Теоретичне (загальне) мовознавство має не тільки велике пізнавальне значення; воно позитивно впливає на методику викладання мовних дисциплін у школі і вищому навчальному закладі. Викладачеві-філологу необхідні загальнолінгвістичні знання для того, щоб свідомо орієнтуватись у своєму предметі, розуміти зміни теоретичних положень і підходів (парадигм) до вивчення мови, перебудови в навчальних програмах, уміти правильно оцінити нові досягнення в науці, а також ефективно організувати методику навчального процесу.

Серед основних питань, які ставить і розв'язує теоретичне (загальне) мовознавство - питання про природу і сутність мови, її структуру, функціонування та розвиток, її зв'язок з позамовними явищами, а також про методи дослідження мови та межі їх найдоцільнішого і найефективнішого застосування.

Мета і завдання навчальної дисципліни спрямовані на формування особистості викладача/вчителя, яка:

- має (виробила) індивідуальний стиль наукового мовомислення;
- осмислено оперує науковими термінами і поняттями з галузі теорії мови;
- володіє необхідним обсягом наукової інформації з галузі теорії мови;
- володіє знаннями про природу і сутність мови, її структуру, функціонування та розвиток;
- усвідомлює зв'язок мови з позамовними явищами;
- застосовує знання законів мови, основних понять і теоретичних засад у фаховій діяльності;
- володіє культурою наукового мислення, наукового мовлення, спілкування;
- обізнана з відомостями про методи дослідження мови та межі їх найдоцільнішого і найефективнішого застосування;
- виробляє науковий підхід до пояснення усіх мовних явищ та фактів;
- оцінює наукові дослідження, здійснює науковий (фаховий) аналіз текстів різних типів.
- вільно комунікує (дискутує) під час навчання/викладання української мови й літератури на різні теми з галузі теорії мови;
- ефективно співпрацює з фахівцями з галузі лінгвістики.

4. Результати навчання (компетентності)

Знання:

Розуміння шляхів інноваційного розвитку системи вищої освіти України в умовах реформаційних перетворень.

Базові уявлення про психолого-педагогічні чинники, які впливають на процес навчання студентів, про структуру педагогічних здібностей та їх формування.

Базові уявлення про сучасні методи і методологію наукових досліджень у галузі філології.

Поглиблені знання сучасного мовознавства, академічної риторики, культури наукової української мови.

Розуміння методів та прийомів навчання/викладання української мови та літератури в закладах освіти.

Базові уявлення про сучасні методи і методологію наукових досліджень у галузі філології та методики української мови та літератури.

Знання сучасних методик і технологій, зокрема інформаційно-комунікаційних для успішного, ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукових досліджень.

Уміння:

Володіє науковим інструментарієм у галузі філології, проблемно-пошуковими методами для проведення досліджень у галузі філології та методики української мови та літератури.

Уміє застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання фахової інформації з різних джерел, у т.ч. цифрових для розв'язання проблем професійної (освітньої та наукової) діяльності.

Уміє аналізувати, порівнювати, критично осмислювати науково-методичну та загальнонаукову інформацію; пропонує шляхи вирішення досліджуваної проблеми, аргументуючи власну

позицію.						
5. Організація навчання курсу						
Обсяг курсу						
Вид заняття		Загальна кількість годин 90				
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання			
Лекції		14	4			
практичні		14	4			
консультації		2				
самостійна робота		60	82			
Ознаки курсу						
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий			
1	Українська мова і література	1	Нормативний			
Тематика курсу						
Тема, план	Форма заняття	Література		Завдання, год	Вага оцінки	
Розділ 1: Лінгвістика на сучасному етапі. Актуальні напрями мовознавчої науки. Тема 1. Теоретичні засади риторики вищої школи 1. Мовознавство як наука.. 2. Теоретичне (загальне) мовознавство як навчальна дисципліна 3. Предмет мовознавства. Зміст і основні завдання загального (теоретичного) мовознавства. 4. Мовознавство в системі наук. 5. Галузі мовознавства. 6. Прикладне мовознавство Тема 2. Лінгвістика ХХ ст. (аналітичний огляд). 1. Світова лінгвістика ХХ століття і національні школи. 2. Загальні аспекти розвитку лінгвістичної науки в кінці ХХ ст. 3. «Образ мови» в науковій парадигмі ХХ ст. Тема 3. Визначальні парадигмальні риси сучасної лінгвістики. 1. Поняття парадигми у лінгвістиці. 2. Експансіонізм. 3. Антропоцентризм. 4. Функціоналізм. 5. Експланаторність. Тема 4. Актуальні напрями	Лекц, практ зан.	Розділ 1 і 2 (основна) Бацевич Ф.С. Філософія мови: Історія лінгвофілософських учень: Підручник/ Ф. С. Бацевич. - К.: ВЦ "Академія", 2008. - 240 с. - (АЛЬМА-МАТЕР). Бевзенко С. П. Історія лінгвофілософських учень: Підручник. – К.: Академія, 2008. Беценко Т. П. Естетика мови українських народних дум: текстово-образні одиниці. – Суми: Мрія, 2017. – 140 с. Вежбицкая, А. Язык. Культура. Познание / Анна Вежбицкая.– М. : Русские словари, 1996. – 416 с. Голубовська, І.О. Етнічні особливості мовних картин світу / Ірина Олександрівна Голубовська. – К. : Логос, 2004. – 284 с. Городенська К. Функціонально-категорійна граматики української мови // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика»: Зб. наук. праць. - Херсон: Вид-во ХДУ, 2005. - Вип. II. - С. 92–97. Гриценко П. Мова // Українці: Історико-етнографічна монографія у двох книгах. Книга 1. – Опішне: Українське народознавство, 1999. – С. 123 – 131 Гумбольдт, фон В. Избранные труды по языкознанию / Вильгельм фон Гумбольдт. – М. :		2/2 год Завдання згідно з НМК (плани практичних занять)	3	5 б.
	Лекц, практ зан.			2/2 год Завдання згідно з НМК (плани практичних занять)	3	5 б.
	Лекц, практ зан.			2/2 год Завдання згідно з НМК (плани практичних занять)	3	5 б.

<p>сучасної лінгвістики.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблеми сучасної семасіології. 2. Сучасні ономасіологічні дослідження. 3. Актуальні проблеми психолінгвістики та етнопсихолінгвістики. 4. Когнітологічний напрям сучасної лінгвістики. 	<p>Лекц, практ зан.</p>	<p>Прогресс, 2000. – 400 с. Єрмоленко С.Я. Мовно-естетичні знаки української культури/ С. Я. Єрмоленко. - Київ: Інститут української мови НАН України, 2009. - 352 с. Кочерган М.П. Загальне мовознавство. К., 2006. –463 с.</p>	<p>2/2 год Завдання згідно 3 НМК (плани практичних занять)</p>	<p>5 б.</p>
<p>Розділ 2. Загальні питання лінгвістичної теорії. Тема 1. Знакова теорія мови.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про знак і знакову систему мови. 2. Типологія знаків. 3. Структура знака. 4. Специфіка мовного знака. Своєрідність мови як знакової системи. 5. Мова і несловесні форми спілкування (паралінгвістика і паракінесика). 	<p>Лекц, практ зан.</p>	<p>Розділ 2 (додаткова) Ажнюк Б.М. Мовні зміни на тлі деколонізації та глобалізації // Мовознавство. – 2001. – № 3. – С. 48 – 54. Барт Р. S/Z. – М.: РИК «Культура». Издательство «Ad Marginem», 1994. – 303 с. Бенуас Л. Знаки, символы и мифы. – М.: ООО «Издательство Астрель»: ООО «Издательство АСТ», 2004. – 160 с. Иванов В. В. Очерки по истории семиотики в СССР. – М.: Наука, 1976. – 303 с.</p>	<p>2/2 год Завдання згідно 3 НМК (плани практичних занять)</p>	<p>5 б.</p>
<p>Тема 2. Лінгвістична герменевтика в парадигмі наукових знань.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття герменевтики, лінгвістичної герменевтики. 2. Предмет, об'єкт і завдання лінгвістичної герменевтики. 3. Герменевтична концепція мови М. Гайдеггера. 4. Герменевтична концепція мови Г.-Г. Гадамера. 	<p>Лекц, практ зан.</p>	<p>Звегинцев В.А. История языкознания XIX-XX веков в очерках и извлечениях. Ч. П. – М.: Просвещение, 1965. – С. 85-91. Курилович Е. Лингвистика и теория знака // Звегинцев В.А. История языкознания XIX-XX веков в очерках и извлечениях. Ч. П. – М.: Просвещение, 1965. – С. 423-432. Кубрякова Е. С. Эволюция лингвистических идей во второй половине XX века (опыт парадигмального анализа) / Е. С. Кубрякова // Язык и наука конца XX века : сб. статей. – М. : РГГУ, 1995. – С. 144–238.</p>	<p>2/2 год Завдання згідно 3 НМК (плани практичних занять)</p>	<p>5 б.</p>
<p>Тема 3. Лінгвофольклористика як галузь наукових досліджень.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття лінгвофольклористики. 2. Предмет, об'єкт і завдання лінгвофольклористики. 3. Термінологічний апарат науки про мову усної народної словесності. 4. Напрями лінгвофольклористичних досліджень. 5. Досягнення вітчизняної лінгвофольклористики. 	<p>Лекц, практ зан.</p>	<p>Кубрякова Е. С. Эволюция лингвистических идей во второй половине XX века (опыт парадигмального анализа) / Е. С. Кубрякова // Язык и наука конца XX века : сб. статей. – М. : РГГУ, 1995. – С. 144–238. Мацько Л. Українська мова як засіб формування національної свідомості // Українська мова як державна в Україні: Збірник матеріалів. – К.: Довіра, 1999. – С. 74–82. Мацько Л. Українська мова в освітньому просторі. – К., 2009 Платон. Кратил, или О правильности имен // Античные теории языка и стиля (антология текстов). – Спб: Издательство «АЛЕТЕЙЯ», 1996. – С. 40-64. Секст Эмпирик. Две книги против логиков. Существует ли знак? Каковы различия в неявном? //</p>	<p>2/2 год Завдання згідно 3 НМК (плани практичних занять)</p> <p>2/2 год Завдання згідно 3 НМК</p>	<p>5 б.</p>

		<p>Секст Эмпирик. Сочинения в 2-х томах. Т. 1. – М.: Мысль, 1975. – С. 177-209.</p> <p>Соссюр Ф. де. Курс загальної лінгвістики. – К., 1998. (Соссюр Ф. де. Труды по языкознанию. – М., 1977. – С. 44-61, 98-175)</p> <p>Степанов Ю. С. В трехмерном пространстве языка (Семиотические проблемы лингвистики, философии, искусства). – М.: Наука, 1985. – 335 с.</p> <p>Радзівська Т. В. Критико-аналітичний компонент у дискурсі історико-філологічних студій XIX ст.: текстотворення і прагматика// Мовознавство. – 2018. - №2</p> <p>103. Русанівський В.М., Тараненко О.О., Шишков В.А. Теоретико-лінгвістичні засади та інформаційно-комп'ютерне забезпечення україномовних лінгвістичних інтелектуальних систем // Мовознавство. – 1996. – № 4-5.</p> <p>Селіванова О. О. Актуальні напрями сучасної лінгвістики (аналітичний огляд). – К. – Видавництво Українського фітосоціологічного центру, 1999. – 148 с.</p> <p>Селіванова О. Сучасна лінгвістика. Термінологічна енциклопедія. – Полтава,</p> <p>Семчинський С.В. Загальне мовознавство. – К.: Вища школа, 1988. (2-е вид. 1996).</p> <p>Сепир, Э. Избранные труды по языкознанию и культурологии/ Эдвард Сепир. – М. : Прогресс, 1993. – 656 с.</p> <p>Слухай, Н.В. Художественный образ в зеркале мифа этноса: М. Лермонтов, Т. Шевченко. – К., 1995. – 486 с.</p>	(плани практичних занять)	
--	--	---	---------------------------	--

6. Система оцінювання курсу				
Загальна система оцінювання курсу	<ol style="list-style-type: none"> 1. Виступи на практичних заняттях, у т. ч. поточне тестування (5 балів за кожне заняття) – 35 балів. 2. Активна співпраця на лекціях (можливі максимум 2 бали кожна). 3. Виконання самостійної роботи № 1(проблеми сучасної ономастичної науки) – 5 балів. 4. Виконання самостійної роботи № 2 (укладання тестів) – 5 балів. 5. Виконання самостійної роботи № 3(проблеми лінгвофольклористики) – 5 балів. 6. Підготовка реферату – 5 балів. 7. Виконання самостійної комплексної контрольної роботи – 5 балів. 8. Підготовка наукового повідомлення (за періодичними виданнями) з проблем когнітивної лінгвістики – 5 балів. 9. Підготовка наукового повідомлення – огляду монографії – 5 балів. 10. Підготовка наукового повідомлення з актуальних напрямів сучасної лінгвістики – 5 балів. (всього – 40 балів) 			
Вимоги до теоретичних знань і практичних умінь	<p>Критерії оцінювання виступів на практичних заняттях</p> <p>5 б. – Студент засвідчує глибокі, різноаспектні, системні знання предмета і об'єкта вивчення теоретичного мовознавства, базових теоретичних положень мовознавчої науки, оперує всіма основними термінами; різнобічно обізнаний з історичними етапами розвитку різних напрямів науки про мову, досягненнями учених в певній галузі; магістрант виявляє глибокі знання мовної системи, усвідомлено їх застосовує під час коментування, пояснення мовних явищ та фактів; з'ясовує причинно-наслідкові зв'язки у виявленні мовних закономірностей та законів; самостійно здобуває знання, опрацьовуючи основну і додаткову літературу; використовує знання під час розв'язання пізнавальних завдань; володіє знаннями, здобутими у ході виконання самостійної роботи; володіє інформацією про найновіші досягнення у лінгвістичній галузі, вміє застосувати її для розв'язання практичних завдань.</p>			

Здатний діяти на основі принципів професійної етики, дотримуватися правил академічної доброчесності. Виявляє високу моральність, взаємоповагу, толерантність, здатність до дискусії й співпраці.

Виконує вправи найвищої складності, виявляючи уміння описового, класифікаційного та аналітико-синтетичного характеру, аргументує власні дії, подає поширені коментарі до лінгвістичних явищ, не припускаючись помилок; спирається на знання різних концепцій та підходів до тлумачення мовних фактів і закономірностей; здатен запропонувати власні шляхи і способи розв'язання лінгвістичних задач.

Достатньо і правильно ілюструє (в разі необхідності) теоретичні положення прикладами; чітко, повно і правильно тлумачить значення термінів, правильно й доречно використовує їх у своєму мовленні.

4 б. – Студент в цілому правильно з'ясовує зміст основних теоретичних питань, однак допускає незначні помилки чи неточності; правильно з'ясовує зміст теоретичних питань, однак неповно викладає зміст; в цілому правильно з'ясовує зміст, однак допускає незначні помилки у наведенні прикладів, незначно порушує логіку викладу тощо; в цілому правильно, але неповно чи неточно пояснює значення термінів, допускає незначні помилки у вживанні їх у мовленні.

Студент під час виступів допускає незначні тактико-стратегічні прорахунки, мовні й мовленнєві огріхи, помилки в інтонуванні, паузуванні, візуальній взаємодії тощо; демонструє результати ефективного розв'язання завдань; знаходить правильне рішення у проблемних ситуаціях; не губиться у складних випадках; не порушує правил здійснення наукового аналізу мовних фактів, культури мови, не допускає грубих тактичних помилок.

3 б. – Студент у цілому засвідчує достатні знання предмета і об'єкта вивчення теоретичного мовознавства, базових теоретичних положень мовознавчої науки, оперує всіма основними термінами; задовільно обізнаний з історичними етапами розвитку різних напрямів науки про мову, досягненнями учених в певній галузі; студент має фрагментарний та не завжди усвідомлений характер засвоєної інформації; наводить приклади з лекцій та підручників, не завжди може запропонувати власні приклади; не застосовує знання у нових умовах або слабо орієнтується в тому, як їх застосувати; у процесі коментування спирається лише на знання, здобуті під час колективної роботи; не здатен до креативності.

Виконує основні вправи, виявляючи уміння описового, класифікаційного та аналітико-синтетичного характеру, але виконує дії лише за аналогією; коментує мовні явища, але припускається помилок; у мовленні наявні деякі поодинокі недоліки; тяжіє до творчого розв'язання лінгвістичних задач.

2 б. – Студент засвідчує слабкі знання предмета і об'єкта вивчення теоретичного мовознавства, базових теоретичних положень мовознавчої науки, слабо оперує всіма основними термінами; поверхнево обізнаний з історичними етапами

<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>розвитку різних напрямів науки про мову, досягненнями учених в певній галузі; слабо володіє теоретичним матеріалом, що зумовлено недостатнім опрацюванням навчально-наукової літератури: не володіє термінологією, помиляється у процесі формування визначень, не може навести приклади.</p> <p>Студент відчуває труднощі під час виконання простих вправ; допускає помилки у виявленні мовних одиниць, визначенні їх структури, семантики та функцій; помиляється у визначенні категоріальних властивостей.</p> <p>1 б. – Студент не засвідчує знання предмета і об’єкта вивчення теоретичного мовознавства, базових теоретичних положень мовознавчої науки, не оперує основними термінами; не обізнаний з історичними етапами розвитку різних напрямів науки про мову, досягненнями учених в певній галузі; магістрант слабо володіє теоретичним матеріалом, що зумовлено недостатнім опрацюванням навчально-наукової літератури: не володіє термінологією, помиляється у процесі формулювання визначень, не може навести приклади; не обізнаний з науково-довідковою літературою.</p> <p>Відчуває труднощі під час виконання простих вправ; допускає помилки у виявленні мовних одиниць, визначенні їх структури, семантики та функцій; помиляється у визначенні категоріальних властивостей; не вміє застосовувати теоретичні положення у розв’язанні практичних завдань.</p>
	<p style="text-align: center;">Критерії оцінювання ККР</p> <p>5 б. – Студент чітко, повно, логічно послідовно і правильно з’ясовує основні питання теорії мови (визначає об’єкт, предмет, завдання курсу, історію розвитку лінгвістичних учень, стан розвитку сучасної теорії мови та ін. питання, передбачені програмою, достатньо і правильно ілюструє (в разі необхідності) прикладами; чітко, повно і правильно тлумачить значення термінів, правильно й доречно використовує їх у своєму мовленні.</p> <p>4 б. – Студент у цілому правильно з’ясовує зміст основних теоретичних питань, однак допускає незначні помилки чи неточності; правильно з’ясовує зміст теоретичних питань, однак неповно викладає зміст; в цілому правильно з’ясовує зміст, однак допускає незначні помилки у наведенні прикладів, не порушує логіку викладу тощо; в цілому правильно, але дещо неповно чи неточно пояснює значення термінів, допускає незначні помилки у вживанні їх у мовленні. Студент допускає незначні тактико-стратегічні прорахунки, мовні й мовленнєві огріхи тощо; знаходить правильне рішення у проблемних ситуаціях спілкування; не порушує правил культури спілкування і не допускає грубих тактичних помилок.</p> <p>3 б. – Студент частково правильно висвітлює теоретичні питання, виявляє неглибокі знання; при висвітленні теоретичних питань допускає фактичні й логічні помилки; плутається в датах, критеріях, категорійних ознаках, не дотримується логіки викладу; відповідь мало ілюстрована прикладами; у з’ясуванні термінів виявляє неглибокі знання,</p>

	<p>плутається, допускає фактичні помилки. Студент допускає тактичні й стратегічні прорахунки; недостатньо володіє жанровою специфікою; часто допускає у мовленні помилки й неточності; у викладі думки бракує логіки й аргументів; висновки й узагальнення неповні й не завжди переконливі; не має стійких навичок аналізу й самоаналізу.</p> <p>1-2 б. – У з'ясуванні питань теорії студент допускає численні неточності, порушує логіку викладу матеріалу; плутається в датах, іменах, ознаках, критеріях, типах тих чи інших мовних одиниць, не розуміє суті багатьох питань; виклад матеріалу неповний, без прикладів; з'ясування термінів неповне і помилкове. Студент виявляє нездатність логічно, послідовно, правильно й переконливо вибудувати стратегію і тактику викладу матеріалу; не робить підсумок і узагальнення; допускає грубі композиційні, змістові і мовні помилки тощо.</p> <p>Критерії оцінювання самостійних робіт</p> <p>6 б. – Завдання виконано в повному обсязі, студент написав роботу згідно зі своїм варіантом, дотримуючись вимог до змісту й структури завдання. Студент презентував свою роботу на практичному занятті. Робота здана вчасно.</p> <p>5 б. – Завдання виконано в повному обсязі, студент написав роботу згідно зі своїм варіантом, дотримуючись вимог до змісту й структури завдання. Студент не презентував свою роботу на практичному занятті. Робота здана вчасно.</p> <p>4 б. – Завдання виконано не в повному обсязі, студент написав роботу згідно зі своїм варіантом, не завжди дотримуючись вимог до змісту, обсягу й структури завдання, не презентував свою роботу на практичному занятті. Робота здана вчасно.</p> <p>3 б. – Завдання виконано не в повному обсязі, студент написав роботу, не дотримуючись вимог до змісту, структури. Робота та її оформлення не відповідає вимогам. Студент не презентував її на практичному занятті. Робота здана невчасно.</p> <p>2-1 б. – Завдання практично не виконано, складається з окремих малозмістовних тез, які за своїм змістом не відображають суті завдання. Студент не презентував роботу на практичному занятті. Робота не оформлена відповідно до вимог, здана невчасно.</p> <p>0 б. – Завдання відсутнє.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Допуск до підсумкового контролю виставляється студенту на останньому практичному занятті за умови зарахування всіх завдань. Допуском є сума балів, набраних студентом протягом семестру за всі види роботи: бали за практичні (й лекційні заняття), самостійну, контрольну й навчально-дослідну роботи.</p>
<p>7. Політика курсу</p>	
<p>Викладання курсу ґрунтується на принципах академічної доброчесності, креативності, новизни. Студент зобов'язаний виконати завдання, зазначені в силабусі, вчасно. Всі пропоновані завдання курсу повинні бути виконані, незважаючи на причину відсутності студента на занятті. У разі відсутності на лекційних і практичних заняттях з поважних причин студент подає матеріали, визначені викладачем, у письмовій формі у вказаний термін.</p>	
<p>8. Рекомендована література</p>	

Основна:

1. Ажнюк Б.М. Мовні зміни на тлі деколонізації та глобалізації // Мовознавство. – 2001. – № 3. – С. 48 – 54.
2. Алпатов В.М. История лингвистических учений. – М., 1998.
3. Алефиренко Н. Ф. Проблемы вербализации концепта: теоретическое исследование / Н. Ф. Алефиренко. – Волгоград : Перемена, 2003. – 96 с.
4. Амирова Т.А., Ольховиков Б.А., Рождественский Ю.В. Очерки по истории лингвистики. – М., 1975.
5. Ананко Т. Р. Англомовний корпоративний дискурс : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец.10.02.04 "Германські мови" / Ананко Тетяна Рудольфівна. – Харків, 2007. – 20 с.
6. Античные теории языка и стиля. – СПб.: Алетейя, 1996. – 366 с.
7. Арутюнова Н. Д. Язык и мир человека / Нина Давидовна Арутюнова. – М. : Языки русской культуры, 1998. – 896 с.
8. Апресян, Ю.Д. Образ человека по данным языка: попытка системного описания / Ю.Д. Апресян // Вопросы языкознания. – 1995. – № 1. – С. 37–67
9. Ахунзянов З.М. Общее языкознание. – Казань, 1981. – С.4-17.
10. Барт Р. Лингвистика текста / Р. Барт // Новое в зарубежной лингвистике. – М. : Прогресс, 1978. – Вып. VIII. – С. 442–449.
11. Бас-Кононенко О.В. Українська мова. Теорія, завдання, тести: Навчальний посібник/ О.В. Бас-Кононенко, Л.П. Гнатюк. - К.: Знання, 2009. - 405 с
12. Бахтин М. М. Собрание сочинений : в 7 т. Т. 5. Проблема речевых жанров / Михаил Михайлович Бахтин. – М. : Русские словари, 1996. – С. 159–206.
13. Бацевич Ф. С. Вступ до лінгвістичної генології: Навчальний посібник. — К.: Видавничий центр «Академія», 2006. — 248 с. (Сер. «Альма-матер»).
14. Бацевич Ф. С. Нариси з лінгвістичної прагматики : [монографія] / Ф. С. Бацевич. – Львів : ПАІС, 2010. – 336 с.
15. Бацевич Ф. С. Природа мови у філософській концепції Павла Флоренського // Філософська думка. — 2008. — № 1. — С. 101–113.
16. Бацевич Ф.С. Філософія мови: Історія лінгвофілософських учень: Підручник/ Ф. С. Бацевич. - К.: ВЦ "Академія", 2008. - 240 с. - (АЛЬМА-МАТЕР).
17. Бацевич Ф. С. Функціональна лінгвістика // Українська мова. Енциклопедія. — Вид. 3-є, доповнене. — К.: Видавництво «Українська енциклопедія ім. М. Бажана», 2007. — С. 809–810.
18. Бевзенко С.П. Історія українського мовознавства. – К., 1991.
19. Бевзенко С. П. Історія лінгвофілософських учень: Підручник. – К.: Академія, 2008.
20. Березин Ф.М. История лингвистических учений. Учебник. – М., 1984.
21. Беценко Т. П. Естетика мови українських народних дум: текстово-образні одиниці. – Суми: Мрія, 2017. – 140 с.
22. Беценко Т. П. Мова українських народних дум: Словник текстово-образних одиниць / Т. П. Беценко. - Суми: Мрія, 2017. - 124 с.
23. Беценко Т. Цвіт народнописанного слова у науково-дослідних вимірах С.Я. Єрмоленко/ Беценко Т.// Лінгвостилістика: об'єкт – стиль, мета – оцінка/ Відп. ред. академік НАН України В. Г. Складенко. – К., 2007. – С. 10-14
24. Бибики С.П. Словник епітетів української мови/ С.П. Бибики. - К.: Довіра, 1998. - 431 с
25. Білецький А. О. Про мову і мовознавство. – К., 1997. (Розділи „Семіотика – наука про знаки”, „Система знаків у мові”, „Мова – особлива знакова система”, „Знаки та їх значення”, „Чи розмовляють тварини?”, „Мова жестів, барабанів, свисту”).
26. Богуцький В. М., Голубовська І. О. Мовні моделі простору як національно-культурний феномен// Мовознавств. - 2018. - №5
27. Вейнрейх, У. О семантической структуре языка / У. Вейнрейх // Новое в лингвистике. Вып. 5.: Языковые универсалии. – М.: Прогресс, 1970. – С. 163 – 249.
28. Вежбицкая, А. Язык. Культура. Познание / Анна Вежбицкая.– М. : Русские словари, 1996. – 416 с.

29. Вежбицкая, А. Сопоставление культур через посредство лексики и прагматики / Анна Вежбицкая. – М. : Языки славянской культуры, 2001. – 272 с.
30. Верещагин, Е.М. Язык и культура. Лингвострановедение в преподавании / Е.М. Верещагин, В.Г. Костомаров. – М. : Изд-во МГУ, 1990. – С. 68–80.
31. Вайсгербер, Л. Родной язык и формирование духа / Лео Вайсгербер. – М. : Изд-во МГУ, 1993. – 224 с.
32. Верещагин, Е.М. Лингвострановедческая теория слова / Е.М. Верещагин, В.Г. Костомаров. – М. : Русский язык, 1980. – 320 с.
33. Вихованець І.Р. Дієслівно-іменниковий граматичний тип української мови // Українська мова. – 2012. – № 2. – С. 3-10.
34. Вихованець І.Р. Словотвірні категорії прикметника в сучасній українській мові // Лінгвістика: Збірник наукових праць. – Херсон: Вид-во ХДУ, 2005. – Вип. 1. – С. 130-134.
35. Гачев, Г.Д. Национальные образы мира. Общие вопросы / Георгий Дмитриевич Гачев. – М. : Сов. писатель, 1988. – 445 с.
36. Гачев, Г.Д. Национальные образы мира. Космо-Психо-Логос/ Георгий Дмитриевич Гачев. – М. : Прогресс-Культура, 1995. – 480 с.
37. Гетц, Г.В. Изучение ментальностей: взгляд из Германии / Г.В. Гетц// Споры о главном : сб. ст. – 1993. – С. 58–64.
38. Гируцкий А. Общее языкознание. – Минск, 2001.
39. Гірц К. Інтерпретація культур. – К.: Дух та Літера, 2001. – 541 с.
40. Говердовский, В.И. История понятия коннотации / В.И. Говердовский // Науч. докл. высш. шк. Филол. науки. – 1979. – № 2. – С. 83–86.
41. Голубовська, І.О. Етнічні особливості мовних картин світу / Ірина Олександрівна Голубовська. – К. : Логос, 2004. – 284 с.
42. Голубовская, И.А. Тип культуры в зеркале языка // Studia Linguistica. – Vol. III, 2009. – С. 53–60.
43. Городенська К.Г. Нові явища та процеси в українському словотворенні: динаміка чи деструкція словотвірних норм? // Українська мова. – 2013. – № 2. – С 3 - 12.
44. Городенська К. Функціонально-категорійна граматики української мови // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика»: Зб. наук. праць. — Херсон: Вид-во ХДУ, 2005. — Вип. II. — С. 92–97.
45. Гриценко П. Мова // Українці: Історико-етнографічна монографія у двох книгах. Книга 1. – Опішне: Українське народознавство, 1999. – С. 123 – 131.
46. Гумбольдт, фон В. Язык и философия культуры / Вильгельм фон Гумбольдт. – М. : Прогресс, 1985. – 451 с.
47. Гумбольдт, фон В. Избранные труды по языкознанию / Вильгельм фон Гумбольдт. – М. : Прогресс, 2000. – 400 с.
48. Гуревич, А.Я. От истории ментальностей к историческому синтезу / А.Я. Гуревич // Споры о главном : сб. ст. – 1993. – С. 16–29.
49. Джозеф Д. Язык и национальная идентичность // Логос. – 2005. – № 4 (49). – С. 20 – 48
50. Етимологія української мови: Навчальний посібник/ За заг. ред. О.І. Потапенка. - 2-ге, виправл., і доповн.. - К.: Міленіум, 2005. - 212 с.
51. Єрмоленко С.Я. Мовно-естетичні знаки української культури/ С. Я. Єрмоленко. - Київ: Інститут української мови НАН України, 2009. - 352 с.
52. Єрмоленко С. Нариси з української словесності (стилістика та культура)/ Світлана Єрмоленко. - Київ : Довіра, - 1999.- 431 с.
53. Єрмоленко С. Я. Фольклор і літературна мова /С. Я.Єрмоленко. - Київ: Наукова думка, 1987 . - 242 с.
54. Єрмоленко С.Я. Українська мова в системі українознавства// Вісник Київського ун-ту . Українознавство. – 1994. – Вип.1 – С.3-6
55. Жовтобрюх. М. Нарис історії українського радянського мовознавства (1918 –1941). –

- К., 1991.
56. Загнітко А. П. Лексикографічні технології тлумачення граматичної семантики//Мовознавство . – 2018. - №3
57. Загнітко А. П. Сучасні лінгвістичні теорії.– Донецьк: ДонНУ, 2006.– К., 1999. – 338 с.
58. Зеленько А. С. Загальне мовознавство. Навчальний посібник. – К.: Знання, 2010. (Історія та методи).
59. Звягинцев В.А. Очерки по общему языкознанию. – М., 1962. – С.89-113
60. История лингвистических учений. Древний мир. – Л.: Наука, 1980. – С.236-243.
61. История лингвистических учений. Позднее средневековье. – Л., 1991.
62. История лингвистических учений. Средневековая Европа. – Л., 1986.
63. История лингвистических учений. Средневековый Восток. Л., 1981.
64. Карасик В. И. Языковая личность и категории языка / В. И. Карасик // Языковая личность: проблемы значения и смысла. – Волгоград, 1994. – С. 14–24.
65. Карасик В. И. О типах дискурса / В. И. Карасик // Языковая личность: институциональный и персональный дискурс : сб. науч. тр. – Волгоград : Перемена, 2000. – С. 5–20.
66. Карасик В. И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс / Владимир Ильич Карасик. – Волгоград : Перемена, 2002. – 477 с.
67. Караулов, Ю.Н. Общая и русская идеография / Юрий Николаевич Караулов. – М. : Наука, 1976. – 355 с.
68. Кибрик А. Е. Очерки по общим и прикладным вопросам языкознания (универсальное, типовое и специфичное в языке) / Александр Евгеньевич Кибрик. – М. : Изд-во МГУ им. М. В. Ломоносова, 1992. – 336 с.
69. Кибрик А. А. Функционализм / А. А. Кибрик, В. А. Плунгян // Фундаментальные направления современной американской лингвистики : сб. обзоров МГУ им. М. В. Ломоносова. – М. : Изд-во МГУ, 1997. – С. 276–339.
70. Ковалик І.І., Самійленко С.П. Загальне мовознавство. Історія лінгвістичної думки. – К.,1985.
71. Кодухов В. Общее языкознание. – М., 1974.
72. Кондрашов Н.А. История лингвистических учений. Учебное пособие. – М., 1979.
73. Кононенко В.І. Українська лінгвокультурологія: [навч. посіб.] –Віталій Іванович Кононенко. – К.: Вища школа, 2008. – 327 с.
74. Корнилов, О.А. Языковые картины мира как производные национальных менталитетов / Олег Александрович Корнилов. – М. : Изд-во МГУ, 1999. – 341 с.
75. Коць Т. А. Семантико-словотвірні тенденції віддієслівних іменників у літературній мові кінця ХІХ — початку ХХІ ст. // Мовознавство . – 2019. – №1 січень-лютий
76. Кочерган М.П. Загальне мовознавство. К., 2006. –463 с.
77. Кочерган М. П. Зіставне мовознавство і проблема мовних картин світу // Мовознавство. – 2004. – №5-6. – С. 12 – 22.
78. Кочерган М.П. Мова як знакова система // Укр. мова і літ. в школі. – 1973. – №4.
79. Кочерган М. П. Мова як символ соціальної солідарності // Мовознавство. – 2003. – №1. – С. 3 – 10.
80. Кубрякова Е. С. Эволюция лингвистических идей во второй половине XX века (опыт парадигмального анализа) / Е. С. Кубрякова // Язык и наука конца XX века : сб. статей. – М. : РГГУ, 1995.– С. 144–238.
81. Кубрякова Е. С. О понятиях дискурса и дискурсивного анализа в современной лингвистике/ Е. С. Кубрякова // Дискурс, речь, речевая деятельность: функциональные и структурные аспекты: сб. обзоров РАН ИНИОН. – М., 2000. – С. 7–25.
82. Кубрякова Е. С. О термине дискурс и стоящей за ним структуре знания / Е. С. Кубрякова // Язык. Личность. Текст. – М. : Языки славянской культуры, 2005. – С.23–33.
83. Лингвистический энциклопедический словарь / [гл. ред. Ярцева В. Н.]. – М.: Советская

энциклопедия, 1990. – 672 с.

84. Левицкий Ю.А., Боронникова Н.В., Издательство: Высшая школа, 2005г. История лингвистических учений. Учебное пособие для ВУЗов.
85. Левицкий Ю.А. История лингвистических учений. Учебное пособие. – М., 2005.
86. Леута О. І. Проблема значення мовних одиниць у сучасній лінгвістичній парадигмі// Режим доступу: journal.kdpu.edu.ua/filstd/article/viewFile/1712/1340
87. Лингвистический энциклопедический словарь/ Гл.ред.Ярцева В.Н. – М., 1990
88. Лисиченко Л. А. Структура мовної картини світу / Л. А. Лисиченко // Мовознавство. – 2004. – № 5-6. – С. 36–41.
89. Лихачев, Д.С. Концептосфера русского языка / Д.С. Лихачев// Известия АН СССР. Серия литературы и языка. – М. : Наука, 1993.– Т. 52. –№ 1. – С. 3–9.
90. Лосев А.Ф. Знак. Символ. Миф. - М.,1982.
91. Маслов Ю.С. Знаковая теория языка //Вопр.общего языкознания. - Л.,1967.
92. Мацько Л. Українська мова як засіб формування національної
93. свідомості // Українська мова як державна в Україні: Збірник матеріалів. – К.: Довіра, 1999. – С. 74–82.
94. Мацько Л. Українська мова в освітньому просторі. – К., 2009
95. Лінгвокультурема "весілля" з погляду вивчення історії українського етносу (на матеріалі праць Павла Чубинського) / Л. І. Мацько, Н.М. Цівун // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 10 : Проблеми граматики і лексикології української мови. - 2014. - Вип. 11. - С. 40-43. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_10_2014_11_12
96. Мова і українознавчий світогляд: Монографія/ С. Я. Єрмоленко. . – К.: НДІУ, 2007. - 444 с.
97. Німчук В. Мовознавство на Україні в 16 – 17 ст. – К., 1985.
98. Общее языкознание / Под общ. ред. А.Е.Супруна. – Минск, 1983. – С.6-22.
99. Олександрук І. В. Дефініція в логіко-лінгвістичній системі тлумачного словника// Мовознавство. – 2018. - №1
100. Плотников Б. Общее языкознание: Семинарий. – Минск, 1984.
101. Попова З. Общее языкознание. – Воронеж, 1987.
102. Постовалова, В.И. Картина мира в жизнедеятельности человека/ В.И. Постовалова // Роль человеческого фактора в языке. Язык и картина мира. – 1988. – С. 8 – 69.
103. Радзівєвська Т. В. Критико-аналітичний компонент у дискурсі історико-філологічних студій ХІХ ст.: текстотворення і прагматика// Мовознавство. – 2018. - №2
104. Русанівський В.М., Тараненко О.О., Шишков В.А. Теоретико-лінгвістичні засади та інформаційно-комп'ютерне забезпечення україномовних лінгвістичних інтелектуальних систем // Мовознавство. – 1996. – № 4-5.
105. Селіванова О. О. Актуальні напрями сучасної лінгвістики (аналітичний огляд). – К. – Видавництво Українського фітосоціологічного центру, 1999. – 148 с.
106. Селіванова О. Сучасна лінгвістика. Термінологічна енциклопедія. – Полтава, 2006
107. Семчинський С.В. Загальне мовознавство. – К.: Вища школа, 1988. (2-е вид. 1996).
108. Сепир, Э. Избранные труды по языкознанию и культурологии/ Эдвард Сепир. – М. : Прогресс, 1993. – 656 с.
109. Слухай, Н.В. Художественный образ в зеркале мифа этноса: М. Лермонтов, Т. Шевченко. – К., 1995. – 486 с.
110. Солнцев В.М. Языковой знак и его свойства // Вопросы языкознания. –1977. – № 2.
111. Соссюр Ф. де. Курс загальної лінгвістики. – К., 1998.
112. Степанов Ю.С. Основы общего языкознания. – М., 1975.
113. Сусов И. П. Введение в теоретическое языкознание. – Электронный учебник. – Тверь, 1999.
114. Сусов И.П. История языкознания. <Електронна версія підручника>
115. Сусов И. П. История языкознания: Учебное пособие для студентов старших курсов и аспирантов. – Тверь: Тверской гос. ун-т, 1999.

116. Телия, В.Н. Метафоризация и её роль в создании языковой картины мира / В.Н. Телия // Роль человеческого фактора в языке: Язык и картина мира. – М. : Наука, 1988. – С. 173–204.
117. Томсен В. История языковедения до конца XX века. – М., 1938
118. Тищенко К.М. Загальна структура лінгвістичних знань // Мовознавство. – 1989. – № 6
119. Удовиченко Г. М. Загальне мовознавство: Історія лінгвістичних учень. – Київ: Вища школа, 1980. - 215 с.
120. Штерн І.Б. Вибрані топіки та лексикон сучасної лінгвістики. – К., 1998.
121. Шулежкова С.Г. История лингвистических учений. – 2004. 400 с Ажнюк Б.М. Мовні зміни на тлі деколонізації та глобалізації // Мовознавство. – 2001. – № 3. – С. 48 – 54.

Інформаційні ресурси:

1. Загнітко А. П. Теорія сучасного синтаксису: Монографія. – Донецьк, 2008. – 294 с.// Режим доступу: www.ukrajnistika.edu.rs/preuzimanje/zagnitko_a_teoriya_suchasnogo_sintaksisu.pdf
2. Заніздра Н.О., Заніздра В.В., НАПРЯМИ СУЧАСНОГО МОВОЗНАВСТВА // Режим доступу: www.kdu.edu.ua/statti/2008-2-1/21.pdf
3. Кибрик А. А. Финитность и дискурсивная функция клаузы [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.philol.msu.ru/~otipl/new/main/people/kibrik-aa/files/Finiteness_discourse_clause@ITG3_2008.pdf.
4. https://uk.wikipedia.org/wiki/Загальне_мовознавство
5. litmisto.org.ua
6. <https://studfiles.net/preview/page:2>
7. irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000573
8. fareast.knlu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/10/M_P_Kochergan_Z
9. <https://uk.wikipedia.org/wiki>
10. https://pidruchniki.com/zagalni_pitannya_movoznavstva
11. <https://studfiles.net/preview>
12. Інформація в Інтернеті за ключовими словами або за адресою [www. semantics.ru](http://www.semiotics.ru)

Наукові праці проф. Беценко Т. П.

1. Беценко Т. П. Лінгвістичне краєзнавство. Походження географічних назв Сумщини: Навчальна монографія/ Т. П. Беценко. – Суми: ВПП "Мрія", 2015. – 180с. (10.46 др. ар.).
2. Беценко Т. П., Голуб І. Б. Стилїстика сучасної української мови. Фонїка. 2-ге вид., доп. - Суми: ВВП "Мрія", 2015. – 324 с.(18, 83 др. ар.).
3. Беценко Т. П. Вступ до мовознавства. Тестові та контрольні завдання: Навчальний посїбник/ Т. П. Беценко. – Суми: Мрія, 2015. – 72 с. (4, 18 д. ар.).
4. Беценко Т. П. Естетика мови українських народних дум: текстово-образні одиниці. – Суми: Мрія, 2017. – 140 с.(8. 14 др. ар.).
5. Беценко Т. П. Мова українських народних дум: Словник текстово-образних одиниць / Т. П. Беценко. - Суми: Мрія, 2017. - 124 с. (10, 46 др. ар.)
6. Беценко Т.П. Концепт як складник текстово-образної універсалїї (на прикладї думового дискурсу) / Т.П. Беценко. Концепты и контрасты : монография / Н. В. Петлюченко, С. И. Потапенко, О. А. Бабелюк, Е. Л. Стрельцов и др. ; под. ред. Н. В. Петлюченко. – Одесса: Издательский дом «Гельветика», 2017. – 632 с. – (Серия «Одесские студии по лингвистике и социальным наукам»).
7. Беценко Т. П. Канонїчні текстово-образні конструкції в українському та словацькому пїсенному фольклорї. / Тетяна Петрївна Беценко // Slovensko-ukrajinske vzt'ahy z vyskumu lingvistiku, literarnej vedy, prekladu a kulturnych kontaktov. Словацько-українські відносини в галузях мовознавства, літературознавства, перекладу та культурних контактів. – Presov, Filozoficka fakulta Presovskej unsvertzity, 2016. – С.268-27

- 8.Беценко Т.П. Лінгвофольклористика як новий напрям філологічної науки/ Т. П. Беценко // Славянские языки: системно-описательный и социокультурный аспекты исследования : сб. науч. тр. / Брест. гос. ун-т им. А. С. Пушкина ; редкол.: Л. А. Годуйко [и др.] ; под общ. ред. О. Б. Переход. – Брест : БрГУ, 2016. – Ч. 1. – 296 с. – С.32-42
- 9.Беценко Т. Герменевтический подход к филологическому анализу художественного текста// Лингвистика, лингводидактика, лингвокультурология: актуальные вопросы и перспективы развития: материалы I Республ. науч.-практ. конф. с междунар. участием, Минск, 23 – 24 фев. 2017 г. / редкол. : О.Г. Прохоренко (отв. Ред.) [и др.]. – Минск: Изд. Центр БГУ, 2017. – 223 с. – С.6-12
- 10.Беценко Т. П. Термін «текстово-образна універсалія» в лінгвістичному уснословеснознавстві/ Беценко Т. П.// Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: філологія. Збірник наукових праць. Вип. 23, том 1. – Одеса, 2016. – С.4-7 .

Викладач _____